

کلیات حقوق کاربردی

(مقدمه علم حقوق)

حمید بخشی نژاد

صفورا مدبری

۱۳۹۳

سرشناسه	:	بخشی نژاد ثابت، حمید، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	کلیات حقوق کاربردی (مقدمه علم حقوق) / حمید بخشی نژاد
مشخصات نشر	:	ثابت، صفورا مدبری یزدانبخش
مشخصات ظاهری	:	رشت: عیدی، ۱۳۹۳.
شابک	:	۱۴۸ ص: جدول.
وضعیت فهرست نویسی	:	۲-۳۶-۵۷۲۱-۶۰۰-۹۷۸
یادداشت	:	فیبا
موضوع	:	کتابنامه.
شناسه افزوده	:	حقوق -- ایران
رده بندی کنگره	:	مدبری یزدانبخش، صفورا، ۱۳۵۳ -
رده بندی دیویی	:	۱۳۹۳ ک ۸ / ۳ / KMH۶۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۴۹/۵۵
	:	۳۵۱۱۵۸۲

عنوان کتاب: کلیات حقوق کاربردی (مقدمه علم حقوق)

تألیف: حمید بخشی نژاد - صفورا مدبری

ناشر: انتشارات عیدی

خدمات چاپ: اسلامی

طرح جلد: مهدی کاس نژاد

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۲-۳۶-۵۷۲۱-۶۰۰-۹۷۸

هر گونه چاپ و تکثیر از محتوای این کتاب به صورت حروفچینی، چاپ افست، بلی کپی، فتوکپی و انواع دیگر چاپ، عرضه به صورت لوح فشرده و... بدون اجازه کتبی ناشر مشروع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

مرکز نشر و پخش: رشت، صندوق پستی ۱۶۷۴-۴۱۶۳۵ انتشارات عیدی

تلفن: ۲۲۳۳۱۵۹ نمابر: ۲۲۴۴۲۹۶ همراه: ۰۹۱۱۳۳۲۶۲۴۱

www.abdipublishing.com abdipub@gmail.com

۹	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۱	کلیات حقوق
۱۱	منشأ پیدایش قوانین
۱۲	تعریف حقوق
۱۳	انواع حقوق اجتماعی
۱۳	حقوق ذاتی یا فطری
۱۳	حقوق موضوعه
۱۳	منابع حقوق اسلامی
۱۶	منابع عرفی حقوق
۱۷	تقسیمات حقوق
۱۷	حقوق داخلی
۲۰	حقوق خارجی (بین‌المللی)
۲۱	مشخصات کلی حقوق ایران
۲۵	خبرگان رهبری
۲۵	وظایف و اختیارات نمایندگان مجلس خبرگان
۲۶	مجمع تشخیص مصلحت نظام
۲۷	قوه مقننه
۲۷	مجلس شورای اسلامی
۲۸	وظایف و اختیارات و محدودیت‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی
۳۲	شورای نگهبان
۳۳	قوه مجریه
۳۵	قوه قضائیه
۳۷	فصل دوم
۳۷	قانون کار
۳۷	تاریخچه قانون کار در ایران
۳۷	اصل برخورداری از حقوق مساوی و آزادی انتخاب کار

۳۸	مکلفین به تبعیت از قانون کار
۳۸	اشخاص حقیقی و حقوقی
۳۹	کارفرما
۴۰	کارگر
۴۰	کارگاه و دامنه آن
۴۱	دامنه شمول قانون کار
۴۲	قانون کار و کارگران پاره وقت
۴۳	قانون کار و کارگران کارمزد
۴۴	قانون کار و کارگران فصلی
۴۴	قانون کار و کارآموزان
۴۵	قانون کار و اتباع خارجی
۴۶	قانون کار و کارگاه‌های خانوادگی
۴۶	قانون کار و کارکنان دولت
۴۷	نحوه ایجاد رابطه بین کارگر و کارفرما
۴۸	قرارداد کار
۴۸	انواع قرارداد کار
۴۹	شرایط صحت قرارداد
۵۰	مشخصات قرارداد کار
۵۱	تعلیق قرارداد کار
۵۱	علل تعلیق قرارداد کار
۵۳	آثار کلی تعلیق قرارداد کار
۵۳	خاتمه قرارداد
۵۴	خاتمه قرارداد کار ناشی از اراده طرفین
۵۶	خاتمه قرارداد کار در اثر عواملی خارج از اراده طرفین
۵۹	آثار کلی خاتمه قرارداد کار
۵۹	نسبی بودن قرارداد کار
۶۰	شرایط کار
۶۰	مزد
۶۲	حق السعی

۶۳	برداشت از حقوق کارگر.....
۶۳	مدت کار.....
۶۴	ساعات کار.....
۶۵	کارهای سخت و ریان آور.....
۶۵	کار در روز و شب.....
۶۶	کار مختلط.....
۶۶	کار متناوب.....
۶۷	کار نوبتی.....
۶۷	کار اضافی و شرایط ارجاع آن.....
۶۸	تعطیلات.....
۶۹	مرخصی‌ها.....
۶۹	تاریخ استفاده از مرخصی‌ها.....
۷۱	شرایط کار زنان.....
۷۲	شرایط کار نوجوانان.....
۷۳	طبقه‌بندی مشاغل.....
۷۴	اهداف طبقه‌بندی مشاغل.....
۷۴	حفاظت فنی و بهداشت کار.....
۷۶	تشکل‌های کارگری و کارفرمایی.....
۷۷	مذاکرات و پیمان‌های دسته‌جمعی کار.....
۷۸	مراجع حل اختلاف در قانون کار جمهوری اسلامی ایران.....
۷۸	هیأت تشخیص.....
۷۹	شرایط عضویت اعضاء در هیأت تشخیص.....
۸۰	شرایط عدم عضویت اعضاء در هیأت تشخیص.....
۸۱	وظایف هیأت تشخیص.....
۸۲	هیأت حل اختلاف.....
۸۲	شرایط عضویت اعضاء در هیأت حل اختلاف.....
۸۳	نماینده کارگران در هیأت حل اختلاف.....
۸۳	نماینده کارفرمایان در هیأت حل اختلاف.....
۸۳	شرایط از دست دادن عضویت اعضاء در هیأت حل اختلاف.....

۸۳	وظایف هیأت حل اختلاف
۸۴	شرایط اقامه دعوی در مراجع هیأت تشخیص و حل اختلاف
۸۸	دیوان عدالت اداری
۸۹	صلاحیت و اختیارات دیوان عدالت اداری
۹۱	فصل سوم
۹۱	قانون تأمین اجتماعی
۹۱	تأمین اجتماعی ضرورت جهان امروز
۹۲	حقوق بیمه شدگان
۹۳	مشمولین استفاده از حمایت‌های درمانی تأمین اجتماعی
۹۴	معافیت از شمول قانون تأمین اجتماعی
۹۴	تعهدات درمانی و حمایتی سازمان تأمین اجتماعی
۹۵	حمایت‌های درمانی در مورد حوادث و بیماری‌ها
۹۶	غرامت دستمزد در ایام بیماری یا حوادث ناشی از کار و غیر ناشی از کار
۹۶	شرایط دریافت غرامت دستمزد
۹۷	نحوه محاسبه غرامت دستمزد ایام بیماری
۹۷	غرامت دستمزد ایام بارداری
۹۸	شرایط دریافت کمک هزینه بارداری
۹۸	کمک هزینه ازدواج
۹۹	شرایط پرداخت کمک هزینه ازدواج
۹۹	تأمین وسایل کمک پزشکی بیمه شدگان
۱۰۰	کمک هزینه سفر و فوق العاده آن و هزینه اقامت بیمار و همراه
۱۰۱	غرامت مقطوع نقص عضو
۱۰۱	کمک هزینه کفن و دفن
۱۰۲	مقرری بیمه بیکاری
۱۰۲	شرایط و چگونگی دریافت مقرری بیمه بیکاری
۱۰۳	میزان مقرری بیمه بیکاری
۱۰۳	مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری
۱۰۳	مستمری بازنشستگی
۱۰۴	شرایط بازنشستگی

۱۰۵	میزان مستمری بازنشستگی
۱۰۵	مستمری از کار افتادگی کلی و جزئی
۱۰۶	شرایط دریافت مستمری از کار افتادگی جزئی
۱۰۷	میزان دریافت مستمری از کار افتادگی جزئی
۱۰۷	شرایط دریافت مستمری از کار افتادگی
۱۰۸	میزان دریافت مستمری از کار افتادگی کلی
۱۰۹	مستمری بازماندگان
۱۱۱	سهم بازماندگان متوفی از مستمری
۱۱۱	مزایای نقدی و غیرنقدی مستمری بگیران
۱۱۲	بیمه اختیاری
۱۱۳	شرایط بیمه اختیاری
۱۱۴	بیمه حرف و مشاغل آزاد
۱۱۵	شرایط پذیرش درخواست متقاضیان
۱۱۷	فصل چهارم
۱۱۷	مالیات
۱۱۷	تاریخچه مالیات در ایران
۱۱۷	مالیات
۱۱۸	هدف از وصول مالیات
۱۱۹	مشمولین پرداخت مالیات
۱۱۹	مشمولین عدم پرداخت مالیات
۱۲۰	انواع مالیات
۱۲۲	مالیات بر ارزش افزوده
۱۲۳	ویژگی‌های قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۲۴	معافیت‌ها در مالیات بر ارزش افزوده
۱۲۵	ضمانت
۱۴۷	منابع

به نام آنکه جان را فکرت آموخت چراغ دانش اندر دل بر افروخت

سپاس بی کران پروردگار را که به انسان توانایی اندیشیدن، خواندن و نوشتن عطا کرد تا با یاری از این مواهب الهی، راه ترقی و کمال را بییماید. سپاس از این که عنایت الهی شامل حال ما شد تا با بضاعت اندک خویش در خدمت کسانی باشیم که در راه آبادانی و سازندگی این مرز و بوم تلاش می کنند.

حقوق علمی است دارای اصول و قواعد بی شمار که کاربرد وسیعی در اجتماع امروزی دارد. حقوق عهده دار تنظیم روابط اشخاص است هر قدر این روابط متنوع تر باشد، طبعاً قوانین نیز گسترده تر خواهند بود تا آن حایی که می توان گفت نقش محوری این رشته از حقوق (کلیات حقوق) مردم عادی را نیز با خود درگیر ساخته به گونه ای که هیچ کس از آن بی نیاز نیست.

کتاب حاضر که در اختیار اساتید، دانشجویان، دانش پژوهان، مدیران و... قرار می گیرد دربردارنده مباحث مقدماتی علم حقوق است که در رشته حقوق از آن به عنوان مقدمه علم حقوق و در رشته های حسابداری و گمرک به عنوان کلیات حقوق یاد می شود.

هدف کلیات حقوق همان گونه که در سرفصل های این کتاب اعلام شد ارائه مطالب مطابق با سرفصل های وزارت علوم جهت آشنا شدن دانشجویان با مبانی و اصول علم حقوق و مسائل کلی و تقسیمات آن به ویژه در شاخه حقوق مدنی و نیز مباحث کاربردی در زندگی فردی و اجتماعی در زمینه حقوق کار، بیمه و دارایی می باشد.

در این مجموعه اهتمام بر این بوده که تا حد امکان دقت لازم در نقل مطالب و متون قانونی اعمال گردیده و عبارات و اصطلاحات آن به استناد منابع معتبر، معنی و تفسیر شده اند.

همچنین خاطر نشان می نمایم هر چند در گردآوری و تألیف این کتاب تلاش گردیده است که مطالب مستند، کاربردی و همه جانبه باشند، لیکن ادعایی مبنی بر عاری از نقص بودن آن نیست و ارائه پیشنهادات ارزنده از جانب خوانندگان محترم در غنای هر چه بیشتر این کتاب در

چاپ‌های بعدی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است چرا که این گونه رهنمودها در تصحیح و کامل نمودن مطالب مجموعه حاضر انرژی مضاعفی در اقدامات بعدی برای مؤلفین ایجاد خواهد نمود. امید است که این مجموعه بتواند رسالت خود را انجام داده و در راه برگزیده، گامی مؤثر در تحقق اهداف بر دارد.

صفورا مدبری - حمید بخشی نژاد

تابستان ۱۳۹۳

www.ketab.ir